

Строєвус Т.

*магістрант II курсу спеціальності 014 Середня освіта (Географія)
Науковий керівник – проф. Заставецька Л.Б.*

АНАЛІЗ РІВНЯ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД

Вступ. Однією з найбільш гострих соціально-економічних проблем України є безробіття. Показник безробіття – це один з центральних показників для визначення загального стану економіки та оцінки її ефективності. Попри всі негативні наслідки, безробіття має й позитивні свої сторони: підвищення соціальної цінності робочого місця; збільшення особистого вільного часу та свободи вибору місця роботи; зростання соціальної значимості й цінності праці; зростання конкуренції між працівниками; стимулювання підвищення інтенсивності і продуктивності праці; можливість для безробітного використати перерву в зайнятості для перенавчання, підвищення рівня освіти.

Вирішенням проблеми безробіття займалися такі вчені, як І. Давидова, Д. Богиня, Г. Волинський, В. Іванов, Г. Кондратьєв, Т. Черниш, П. Нікіфоров, А. Вольська, В. Пиц, Г. Мамонова, В. Герасимчук, С. Дзюба, С. Дорогунцов, С. Кузнецова, Г. Лук'янова, С. Мочерний, А. Оукен, Жан Батіст Сей та інші.

Виклад основного матеріалу. Поряд з валовим внутрішнім продуктом та інфляцією, безробіття є одним з трьох важливих показників функціонування економіки. Станом на 1 квітня 2017 року офіційна кількість безробітних, які перебували на обліку в Державній службі зайнятості, знизилася до 406,8 тисячі осіб, що на 13% менше, ніж у відповідний період минулого року (467,5 тисячі осіб). Про це йдеться у статистичній інформації, оприлюдненій Державною службою зайнятості. Кількість осіб, працевлаштованих за сприяння державної служби зайнятості, зросла на 27 тис. або на 16% та становила 199,3 тисяч осіб у порівнянні з першим кварталом 2016 року. При цьому майже половина з них була працевлаштована оперативним чином до надання статусу безробітного. Серед безробітних, зареєстрованих в державній службі зайнятості. Станом на 1 квітня 2017 року, чверть безробітних раніше працювали у сільському, лісовому та рибному господарстві; 17% були зайняті у державному управлінні, обороні, обов'язковому соціальному страхуванні; кожний сьомий, з числа безробітних, раніше працював у торгівлі та ремонті або у переробній та добувній промисловості. За професійними групами, серед зареєстрованих безробітних переважають законодавці, державні службовці, керівники, робітники з обслуговування, експлуатації машин, та працівники сфери торгівлі та послуг.

На 1 квітня 2017 року кількість вакансій, заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, у порівнянні з відповідною датою минулого року, зросла на половину та становила понад 73 тис. робочих місць. За видами економічної діяльності більшість вакансій налічується у сільському, лісовому та рибному господарстві (22%), на підприємствах переробної та добувної промисловості (20%), торгівлі та ремонту автотранспорту (16%). Завдяки зростанню кількості вакансій та скороченню кількості зареєстрованих безробітних, суттєво знизився дисбаланс між попитом та пропозицією на ринку праці. Станом на 1 квітня 2017 року на одне вільне робоче місце претендувало 6 безробітних (станом на відповідну дату 2016 року – 9 осіб) [5]. Основні проблеми ринку праці нашої держави пов'язані зі зростанням тривалості періоду безробіття, збільшенням кількості громадян, які шукають роботу, а також існуванням труднощів щодо працевлаштування соціально незахищених верств населення. Якщо порівнювати середній розмір допомоги з безробіття, то за 1 квартал 2016 року він складав 1498 тисяч гривень, а за 1 квартал 2017 року – 2028 гривень. На сьогодні в Україні спостерігається тенденція невідповідності кількості безробітних, зареєстрованих у державній службі зайнятості, кількості найнятих робітників, які скористалися послугами служби зайнятості. Гострою на сьогодні є проблема високої частки безробітних з вищою освітою в Україні.

Кількість зареєстрованих безробітних за професійними групами:

- законодавці, державні службовці, керівники (13,8%);
- робітники з обслуговування, експлуатації машин (15,6%);
- працівники сфери торгівлі та послуг (15,2%);
- технічні службовці (16,3%);
- кваліфіковані робітники сільського та лісового господарств, рибо-розведення та рибальства (5,0%);
- кваліфіковані робітники з інструментом (10,4%).

Станом на 1 вересня 2017 року на одне вільне робоче місце претендували 4 безробітних (станом на відповідну дату 2016 року - 7 осіб).

За січень-серпень 2017 року кількість осіб, працевлаштованих за сприяння державної служби зайнятості, зросла на 40 тис., або на 8%, і склало 537 тис. у порівнянні з відповідним періодом 2016 року. При цьому 43% з них були працевлаштовані оперативним наданням статусу безробітного. У прес-службі повідомили, що кількість роботодавців, які співпрацювали з центрами зайнятості у січні-серпні 2017 року, зросла на 13% і склала 144 тис. При цьому кількість вакансій у базі даних Державної служби зайнятості збільшилася на 16% - до 722,7 тис. Як

перед цим вирішили в уряді, безробітні українці працездатного віку зможуть отримувати субсидію розміром не більше двох прожиткових мінімумів.

Висновки. Рівень безробіття є одним із найважливіших соціально-економічних показників. Аналіз його в Україні загалом та у регіонах зокрема, показав, що загалом рівень безробіття в Україні в останні 2 роки має тенденцію до зниження, порівняно з попередніми роками. Серед найбільш праценадлишкових регіонів слід виділити Харківську, Одеську, Херсонську, Миколаївську області. Серед професійних груп найвищі показники безробіття зареєстровані серед технічних працівників та робітників.

Список використаних джерел:

1. Безтелесна Л.І. Державне регулювання зайнятості: підручник / Л.І. Безтелесна, Г. М. Юрчик / – Рівне : Вид-во НУВГП, 2006. – 210 с.
2. Пазюк О. Проблеми безробіття в Україні / О. Пазюк, О. Пономарьова // Україна: Аспекти праці. – 2004. – № 2. – С. 3–10.
3. Поточний рівень безробіття в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analitika/potochnyy-riven-bezrobittya-v-ukrayini>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
5. Ольвінська Ю. О. Роль розвитку малого бізнесу у реструктуризації регіонального ринку праці / Ю. О. Ольвінська // Соціально-економічні аспекти промислової політики. Управление трудовими ресурсами: государственное, регион, предприятие. – Донецк: ІЕП, 2006. – Т.2. – С. 345-350.
6. Семенова К.Д. Аналіз впливу економічної кризи на рівень безробіття в Україні // Вісник соціально-еко-номічних досліджень. – 2012. – № 1(44). – С. 106-111.

Форись О.

*магістрантка II курсу спеціальності 014 Середня освіта (Географія)
Науковий керівник – доц. Потокій М.В.*

УМОВИ І ЧИННИКИ РОЗВИТКУ МОЛОКОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Мета статті: розкрити основні природні, суспільно-географічні, географо-екологічні та історико-географічні умови й чинники становлення, функціонування та розвитку молокопереробної промисловості Тернопільської області.

Постановка питання. Тернопільська область в силу складних соціально-економічних процесів перетворилася із індустріально-аграрної в аграрно-індустріальну область. Це підтверджують основні